

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Δρ. Γεωργίου Δ. Παναγοπούλου

Καθηγητού Δογματικής της Ορθοδόξου Εκκλησίας

Ανωτάτης Εκκλησιαστικής Ακαδημίας Αθηνών

ΟΝΟΜΑ	Γεώργιος
ΕΠΩΝΥΜΟ	Παναγόπουλος
ΠΑΤΡΩΝΥΜΟ	Δημήτριος
ΗΜ/ΝΙΑ ΓΕΝΝ.	2/9/1966
ΤΟΠΟΣ ΓΕΝΝ.	Πάτρα
Δ/ΝΣΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ	Συντ. Ζήση 55 26331 Πάτρα

ΣΠΟΥΔΕΣ:

- 1988: Λήψη του πτυχίου του Τμήματος Νομικής της Σχολής Νομικών, Πολιτικών και Οικονομικών Επιστημών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών με το βαθμό “Λίαν Καλώς”.
- 1991-1992: Παρακολούθηση διατμηματικού μεταπτυχιακού Σεμιναρίου του Εθν. και Καποδ. Παν/μίου Αθηνών υπό τη διεύθυνση των Καθηγητών Σπ. Τρωιάνου, Ν. Οικονομίδου και Α. Κομίνη με θέμα «Η Πενθέκτη Οικουμενική Σύνοδος».
- 1994: Λήψη του πτυχίου Θεολογίας (Τμήμα Θεολογίας) του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών με το βαθμό “Λίαν Καλώς”.
- 1992-1993 και 1995-1997 Μεταπτυχιακές σπουδές στο Ludwig-Maximilians Universität (Λουδοβίκειο - Μαξιμιλιάνειο Πανεπιστήμιο) του Μονάχου (Aufbaustudium) στους τομείς της Βυζαντινής Πολιτικής και Εκκλησιαστικής Ιστορίας, Βυζαντινής Γραμματολογίας και Ορθοδόξου Θεολογίας.
- 1996: Συμμετοχή από 23^{ης} Σεπτεμβρίου έως 4ης Οκτωβρίου στο Διεθνές Μεταπτυχιακό Θεολογικό σεμινάριο του Διορθοδόξου Κέντρου του

- Οικουμενικού Πατριαρχείου στο Chambesy της Γενεύης με θέμα: «Σύγχρονη ποιμαντική διακονία της Εκκλησίας» και στο Διεθνές Επιστημονικό Συμπόσιο με θέμα: «Δημιουργία: Πίστη και Γνώση».
- 2000: Ανάπτυξη, κατόπιν λήψεως υποτροφίας, ερευνητικής δραστηριότητας και παρακολούθηση σεμιναρίων Κανονικού Δικαίου στο Istituto Orientale της Ρώμης, από 23ης Νοεμβρίου έως 18ης Δεκεμβρίου.
- 2005: Διδάκτωρ Θεολογίας στο θεολογικό τμήμα της Θεολογικής Σχολής του Αριστοτελείου Παν/μίου Θεσσαλονίκης με θέμα διατριβής: «Η στωική φιλοσοφία και η θεολογία του Μ. Βασιλείου» και επιβλέποντα καθηγητή τον κ. Γ. Μαρτζέλο

ΓΛΩΣΣΕΣ:

- Γερμανική (Επάρκεια διδασκαλίας πιστοποιημένη από το ΥΠΕΠΘ· PNDS, Kleines Sprachdiplom του Goethe Institut, Συμμετοχή στο Διεθνές Θερινό Σεμινάριο για τη Γερμανική γλώσσα και τον πολιτισμό του Πανεπιστημίου της Χαϊδελβέργης από 3 -30 2007)
- Αγγλική (υψηλό επίπεδο ομιλίας, γραφής και κατανόησης)
- Γαλλική (επίπεδο Sorbonne I)
- Ιταλική (Diploma della lingua italiana από το Istituto Italiano di Cultura)
- Λατινική (αποδεικτικό του Ινστιτούτου Λατινικής Γλώσσας Pädagogium, Zachar/Henze στο Μόναχο)
- Ρωσική (υψηλό επίπεδο κατανόησης κειμένων)

ΜΟΥΣΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ:

Δίπλωμα πιάνου (Τίγκερμαν Αθήνα)

Πτυχίο αρμονίας (Ελληνικό Ωδείο)

Πτυχίο Ωδικής (Ελληνικό Ωδείο)

ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ

Μονογραφίες / Βιβλία:

- Γ. Παναγόπουλος - Ε. Παπανικολάου - Π. Ανδριόπουλος, *Τρία Κείμενα για τον Gustav Mahler*, Αθήνα 1996, σ. 11-23.
- *Η Στωική φιλοσοφία στη Θεολογία του Μ. Βασιλείου. Συμβολή στην έρευνα των σχέσεων ελληνικής φιλοσοφίας και χριστιανικής θεολογίας κατά τον 4^ο αιώνα*, Αθήνα 2009 (Διδακτορική Διατριβή υποβληθείσα στη Θεολογική Σχολή του Παν/μίου Θεσσαλονίκης).
- *Εισαγωγή στην Ιστορία της δυτικής Θεολογίας. Πρόσωπα, διδασκαλία, κριτική θεώρηση από την άποψη της Ορθόδοξης Παράδοσης*, Αθήνα 2012.
- *Theologia Occidentale. Panoramica introduttiva in una prospettiva orthodoxa*, Trieste 2016 (Ιταλική μετάφραση του ως άνω βιβλίου από τον Antonio Ranzolin).
- *Ορθόδοξη θεολογία και τουρκοκρατούμενος Ελληνισμός*, Αθήνα 2014 (συλλογή μελετημάτων). Τα τρία εκτενή μελετήματα των σελίδων 135-188, 289-392, 419-443 είναι πρωτότυπα πονήματα και δεν έχουν δημοσιευθεί αλλού).
- *Ζητήματα Εκκλησιολογίας, Πτυχές του μυστηρίου της Εκκλησίας με βάση την ορθόδοξη πατερική παράδοση*, Αθήνα 2015 (β' έκδοση: 2016).
- *Scripta Minora. Ιχνογραφήματα ορθόδοξης θεολογικής και πολιτισμικής αυτογνωσίας*, Αθήνα 2016.
- *Ορθόδοξο δόγμα και θεολογικός εκσυγχρονισμός. Σύγχρονα θεολογικά ρεύματα στην Ελλάδα*, Αθήνα 2017.
- *Αλιευτικός. Όψεις πατερικής δογματικής*, Αθήνα 2019 (συλλογή μελετημάτων). Τρία εκτενή μελετήματα (σσ. 23-63· 177-203· 343-362) του τόμου είναι πρωτότυπα· δεν έχουν δημοσιευθεί αλλού.
- *Κοινωνία και Ησυχασμός. Σχόλιο ηθικής θεολογίας στους Τρεις Ιεράρχες*, Θεσσαλονίκη 2021
- *Russische Sophiologie zwischen orthodoxer Tradition und moderner Philosophie. Soloviev, Bulgakov, Florovsky* (Ρωσική σοφιολογία μεταξύ ορθοδόξου Παραδόσεως και νεότερης Φιλοσοφίας), Berlin 2021

Άρθρα σε επιστημονικά περιοδικά:

- (Σε συνεργασία με τον Π. Ανδριόπουλο) Ευχαριστία και Κάθαρση, το συναμφότερον της Παράδοσης, *Σύναξη* 52 (1994) 105-116.
- Zur Entstehung der Autokephalie der Kirche Zyperns, *Orthodoxes Forum* 11 (1997) 11-19.
- (Σε συνεργασία με τη συνάδελφο κ. Θ. Χουβαρδά) Die religiöse Erziehung in Griechenland durch die Sonntagsschulen, *Orthodoxes Forum* 12 (1998) 101 - 112.
- Das Priestertum in der kanonischen Gesetzgebung der alten ungeteilten Kirche, *Orthodoxes Forum* 12 (1998) 241 - 257.
- Die ikonoklastische Theologie und ihre christologischen Ansätze, *Θεολογία* 70 (1999) 712 - 739.
- Ορθοδοξία και Ρωμαιοκαθολικισμός. Ιστοριοδογματικό σχόλιο στο ερώτημα περί του Σχίσματος Ανατολής και Δύσεως, *Γρηγόριος Παλαμάς* 787 (2001) 247 - 275.
- (Σε συνεργασία με τον καθ. του Παν/μίου Πατρών Χρ. Τερέζη) Μια μεθοδολογική παρατήρηση στην παλαμική θεολογία, *Σύναξη* 76 (2000)
- Kirche und Strafgerichtsbarkeit. Kurzer Umriss der Asylrechtsgeschichte in der früh - und mittelbyzantinischen Zeit, στο: K. Nikolakopoulos / A. Vletsis / Vl. Ivanov (Hgg.), *Orthodoxe Theologie zwischen Ost und West (Festschrift für Prof. Th. Nikolaou)* Frankfurt am Main 2002, 207 - 213.
- Der menschliche Leib nach Basileios dem Großen. Christliche Anthropologie und ihre philosophischen Ansätze am Beispiel der Basileios' des Großen Lehre über den menschlichen Leib, στο: *Archiv für mittelalterliche Philosophie und Kultur* 15 (2009), 33-65.
- Δυτικές επιδράσεις στο θεολογικό έργο του Ευγενίου Βουλγάρεως, στο: Ιόνιο Πανεπιστήμιο (επιμ.), *Πρακτικά του Διεθνούς Επιστημονικού Συνεδρίου «Ευγένιος Βούλγαρης, ο άνδρας και το έργο του»*, Ιόνιο Πανεπιστήμιο, *Κέρκυρα 1 έως 3 Δεκεμβρίου 2006*. Αθήνα 2009, 135-151.
- Christologische Streitigkeiten zwischen Chalkedon (451) und Konstantinopel II (553) und ihre Auswirkung auf das liturgische Leben der Kirche, στο: *Orthodoxes Forum* 24 (2010) 43-67.
- Die Vermittlung des Sohnes im ewigen Ausgang des Heiligen Geistes aus dem Vater nach *Ad Ablabium* Gregors von Nyssa (GNO III/I 55, 21-24 – 56,

- 1-10), στο: V. H. Drecoll / M. Berghaus (επιμ.), *Gregory of Nyssa: The Minor Treatises on Trinitarian Theology and Apollinarism, Proceedings of the 11th International Colloquium on Gregory of Nyssa* (Tuebingen, 17-20 September 2008) Brill: Leiden-Boston 2011, 383-397.
- Sankt Andreas und die Apostolizität der Kirche Konstantinopels in der orthodoxen neugriechischen Theologie: Der Fall Eugenios Voulgaris, στο: Ed. Farrugia (ed.), *Amalfi and Byzantium. Acts of the International Symposium on the Eight Centenary of the Translation of the Relics of St. Andrew the Apostle from Constantinople to Amalfi (1208-2008). Rome, 6 May 2008*, (Orientalia Christiana Analecta 287) Istituto Pontificio Orientale: Ρώμη 2010, 81-104.
 - Χριστιανισμός και Ισλάμ στο δύν Βυζάντιο: Κριτική παρουσίαση της θέσης M. Balivet, στα: *Πρακτικά του 4ου Διεθνούς Συνεδρίου της Ευρωπαϊκής Εταιρείας Νεοελληνικών Σπουδών* (Γρανάδα Ισπανίας, Σεπτέμβριος 2010). (Αναρτημένο στο διαδίκτυο στα ηλεκτρονικά πρακτικά του Συνεδρίου: http://www.eens.org/EENS_congresses/2010/Panagopoulos_Georgios.pdf).
 - (Διευρυμένη μορφή του ως άνω άρθρου): Χριστιανισμός και Ισλάμ στο δύν Βυζάντιο: Κριτική παρουσίαση της θέσης M. Balivet, στο: *Νέος Ερμής ο Λόγιος* 2 (Μάιος –Αύγουστος 2011), 55-70.
 - (Σε συνεργασία με τη Μ. Βανταράκη), Ανέκδοτη επιστολιμαία πραγματεία Δωροθέου Βουλησμά περί της γνησιότητας των επ' ονόματι Μακαρίου του Αιγυπτίου φερομένων 50 πνευματικών Ομιλιών (απάντηση στο Νεόφυτο Κausοκαλυβίτη), στο: Ελληνική Ιστορική Εταιρεία (επιμ.), *14^α Πανελλήνιο Ιστορικό Συνέδριο 28-30 Μαΐου 2010 Πρακτικά*, Θεσσαλονίκη 2011, 105-125.
 - The Demetrios Chrysoloras' Project. Free Communication (περίληψη), στο: *Proceedings of the 22th International Congress of the Byzantine Studies*, Sofia 22-27 August 2011, Vol. III (Abstracts of free Communications), Sofia 2011, 293-294.
 - The Demetrios Chrysoloras' Project: The Critical Edition of His Unpublished Oevre (η πλήρης μορφή της ανακοινώσεως στα Αγγλικά), *Orthodoxes Forum* 25 (2011) 131-137.
 - Αβέρκιος Παπαδόπουλος: Απόπειρα κριτική προσέγγισης μια πρωτοπόρου μορφής των εκκλησιαστικών μας γραμμάτων, στο: *Έκατονταετηρίς Σχολής Βελλᾶς. Πρακτικά τοῦ Ἐπιστημονικοῦ Συνεδρίου* (Ιωάννινα 6-9 Οκτωβρίου 2011), επιμέλεια έκδοσης Δ. Γιαννούλης – Δ. Λαγού, Ιωάννινα 2013.
 - Στα Βουλγαρικά το μελέτημα: Вярата на Никея и Съворот в Халкелон според Codex encyclius (458) (Η πίστη της Νίκαιας καὶ ἡ Σύνοδος τῆς Χαλκηδόνας σύμφωνα με τὸν Codex Encyclius (457)), στο: *Догмат и*

терминология. Supplementum към Богословка мисъл (βλ. κατωτέρω την ελληνική δημοσίευση).

- Ο Γεώργιος Τραπεζούντιος και το Ισλάμ. Σύγχρονες ερμηνευτικές αποτιμήσεις, στο: *Νέος Ερμής ο Λόγιος* 7 (2014) 172-188.
- Η περί ιερών εικόνων διδασκαλία του Νεοφύτου Καυσοκαλυβίτη και οι πηγές της, στο: *Πρακτικά Συνεδρίου «Ο διδάσκαλος του Γένους Νεόφυτος Καυσοκαλυβίτης και το έργο του» (Πύργος Ηλείας 24-25 / 5 / 2008)*, Πύργος 2014, 162-173.
- Ο Μάξιμος ο Γραικός και το Ισλάμ, στο: *Μνημοσύνη* 19 (2013): Πρακτικά Συνεδρίου «Λόγιοι της Τουρκοκρατίας» Μάιος 2013, 49-69.
- Die stoische Gattung des *πρός τι πώς ἔχον* in CEun III (GNO II, 48, 1-24) des Gregors von Nyssa, στο: J. Leeman / M. Cassin (επιμ.), *Gregory of Nyssa Contra Eunomium III. An English Translation with Commentary and Supporting Studies. Proceedings of the 12th International Colloquium on Gregory of Nyssa*, (Leuven, 14-17 September 2010), Leiden (Brill) 2014, 625-642.
- Ἡ πίστη τῆς Νίκαιας καὶ ἡ Σύνοδος τῆς Χαλκηδόνας σύμφωνα με τὸν Codex Encyclius (457), *Θεολογία* 85 (2014) 43-61.
- Ὁ Ἰωάννης Ρωμανίδης καὶ ἡ δυτικὴ μεσαιωνικὴ Θεολογία, στο: Μητροπολίτης Ναυπάκτου καὶ Ἀγίου Βλασίου Ἱερόθεος (επιμ.), π. *Ἰωάννης Ρωμανίδης, τὸ ἔργο καὶ ἡ διδασκαλία του. Πρακτικά Ἡμερίδας καὶ Θεολογικὲς - Ἱστορικὲς μελέτες*, Λεβάδεια 2014, 195-221.
- Die wechselseitige Wirkung zwischen Lex Orandi und Lex credendi: Das Zeugnis der Liturgie- und Theologiegeschichte, *Orthodoxes Forum* 28 (2014) 85-95.
- Ο Ευγένιος Βούλγαρης καὶ ἡ διδασκαλία τῆς δογματικῆς θεολογίας στα Ἰωάννινα κατὰ τὸ β' ἡμίσυ τοῦ 18^{ου} αἰώνα, στο *Πρακτικά τοῦ Α' Πανεπιστημικοῦ Συνεδρίου. Ἱστορία-λογισύνη: Ἡ Ἥπειρος καὶ τὰ Ἰωάννινα ἀπὸ τὸ 1453-1913* (28 Φεβρουαρίου-3 Μαρτίου 2013), Ἰωάννινα 2015, 991-1010.
- Ἑλληνες καὶ Πανσλαβισμός με βάση τὴν αρθρογραφία τοῦ Κωνσταντίν Λεόντιεφ: Ἡ ρηγμάτωση τῶν βεβαιότητων ἢ ἡ επιβεβαίωση τῆς ρήξης; Στο: Κ. Δημάδης (επιμ.), *Ε' Ευρωπαϊκὸ Συνέδριο Νεοελληνικῶν Σπουδῶν. Θεσσαλονίκη, 2-5 Οκτωβρίου 2014*, τόμος Α', Αθήνα 2015, 521-545.
- Θεολογικὸς προβληματισμός καὶ ιστοριοφιλολογικὴ κριτικὴ στὴν τουρκοκρατούμενη Ελλάδα τοῦ 18ο αἰώνα: Ὁ διάλογος μεταξύ Νεοφύτου Καυσοκαλυβίτου καὶ Δωροθέου Βουλησμά, στο: Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Εἰδικὴ Συνοδικὴ ἐπιτροπὴ Πολιτιστικῆς Ταυτότητας (επιμ.), «Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία καὶ Διαφύλαξη τῆς Ἐθνικῆς Ταυτότητας – Νεομάρτυρες –

Ἅγιος Κοσμάς Αἰτωλός – ἐπαναστατικά κινήματα», Πρακτικά Γ' Συνεδρίου, Αθήνα 2015, 45-55.

- Patristic Evidence Concerning the Procession of The Holy Spirit in Gregory Palamas, στο: C. Athanasopoulos (ed.), *Triune God. Incomprehensible but Knowable—The Philosophical and Theological Significance of St Gregory Palamas for Contemporary Philosophy and Theology*, (Cambridge Scholars Publishing), Cambridge 2015, 44-65.
- Στα Αγγλικά τα λήμματα: «Νεοχαλκηδονισμός», «Δημήτριος Χωματιανός», «Ιωάννης Απόκαυκος», στο: *Encyclopedic Dictionary of the Christian East*, ed. By Ed. Farrugia, (Pontifical Oriental Institute) Rom 2016, s.v.
- «Σύγχρονα θεολογικά ρεύματα στην Ελλάδα. Ιστορική-θεολογική προσέγγιση», στο: Ιερά Μητρόπολις Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου (επιμ.), *Θεολογία και ποιμαντική. Πρακτικά Α' Θεολογικού Συνεδρίου, Ναύπακτος, 3-4 Οκτωβρίου 2015*, Λεβαδεία 2016, 75-125.
- The Theory of Epinoia in St. Basil of Caesarea and Eunomius of Cysicus: Philosophical and Theological Background, *Vox Patrum* (Poland) 37 (2017) 68, 129-138.
- Αποστολικότητα και ησυχασμός στη θεολογική σκέψη του Ευγενίου Βούλγαρη: Λόγος εκφωνηθείς κατά την ημέραν του Αγίου Αποστόλου Ανδρέου του Πρωτοκλήτου, στο Ακαδημία Αθηνών. Κέντρο Ερεύνης Μεσαιωνικού και Νέου Ελληνισμού – Ιερά Μεγίστη Μονή Βατοπαιδίου (επιμ.), *Ευγένιος Βούλγαρης. Homo universalis του Νέου Έλληνισμού. 300 χρόνια από τή γέννησή του*, Αθήνα 2018, 523-554.
- Η πρόσληψη του Θεολογικοῦ του Ευγένιου Βούλγαρη στη νεοελληνική θεολογία. Πρόδρομη ανακοίνωση, στο: *Ἡ πνευματική κίνηση στά Ἰωάννινα κατά τόν 18^ο αἰώνα καί ἡ παρουσία τοῦ Εὐγένιου Βούλγαρη*, Πρακτικά του Β' Πανεπιστημίου Συνεδρίου, Εταιρεία Ηπειρωτικών Μελετών (επιμ.), Ιωάννινα 2018, 185-203.
- The Divine Names and Their Use in Gregory of Nyssa's *In Canticum Canticorum*, στο: G. Maspero et al. (ed.), *Gregory of Nyssa: In Canticum Canticorum. Analytical and Supporting Studies. Proceedings of the 13th International Colloquium on Gregory of Nyssa (Rome, 17-20 September 2014)*, Leiden-Boston (Brill) 2018, 466-483.
- «Η Φιλοκαλία των αγίων Νικοδήμου Αγιορείτου και Μακαρίου πρώην Κορίνθου και η σημασία της για την εκκλησιαστική Παράδοση», στο: *Αλιευτικές. Όψεις πατερικής δογματικής*, Αθήνα 2019, σσ. 23-63.

- «Υποφέρω άρα υπάρχω». Το πρόβλημα του ανθρώπινου πόνου στον Arthur Schopenhauer και τον άγιο Μάξιμο τον Ομολογητή, στο: *Αλιευτικός. Όψεις πατερικής δογματικής*, Αθήνα 2019, σσ. 343-362.
- Νεότερες και σύγχρονες θεωρήσεις του ανθρώπου ως προσώπου στην όρθόδοξη θεολογία. Ιστοριοκριτική έπισκόπηση – θεολογική αποτίμηση, στο: Σύλλογος Θεολόγων Μέθεξις (επιμ.), Πρακτικά Θεολογικής Έπιστημονικής Ημερίδας: Τα προσωπεία του προσώπου. Κριτικές θεολογικές τοποθετήσεις στην όντολογία του προσώπου, Αθήνα 2019, σσ. 175-222.
- „Nanos gigantum humeris isidentes“: Das Vermächtnis von G. V. Florovsky und Starez Sofronij (Sacharov) von Essex anhand ihres Briefwechsels, in: *Ostkirchliche Studien* 70 (2021) 80-100.
- „Παλαμάς και Αρεοπαγίτης. Κάθαρση και εν Χριστώ θέωση απέναντι στην πρόκληση του ανθρωποθεϊσμού“, στο: Ιερά Μητρόπολη Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου (επιμ.), *Άγιος Διονύσιος ο Αρεοπαγίτης. Βίος, έργο, θεολογία. Πρακτικά Στ΄ Θεολογικού Συνεδρίου, Ναύπακτος, Οκτώβριος 2020*, Λεβαδεία 2022

Υπό έκδοση:

(Σε συνεργασία με τον αιδεσιμολογιώτατο αρχιμανδρίτη π. Δαμασκηνό Πετράκο) Μετάφραση από τη γερμανική του βίου του οσίου πατρός ημών Συμεών του Στυλίτου από την έκδοση του H. Lietzmann, *Das Leben des hl. Symeon Stylites*, Leipzig 1908. Θα κυκλοφορήσει στη σειρά: “Άνθη Ευσεβείας” από τις εκδόσεις “Τήνος”. (Συνημμένως υποβάλλεται σχετική βεβαίωση δημοσίευσης).

Άρθρα σε μη επιστημονικά περιοδικά:

- Εκκλησία και Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης. Όψεις ενός πολύπτυχου προβλήματος, *Έξοδος* 16 (20) (1996) 17-21.
- Η νεοελληνική Σουλεϊμανίγια, *Άρδην* 91 (2013)
- «Πίστη και έργα: Φιλοκαλικό σχόλιο σε ένα εριζόμενο δογματικό ζήτημα», Εκκλησιαστική Παρέμβαση Ιεράς Μητροπόλεως Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου, Δεκέμβριος (2022), τ. 318 (υπό δημοσίευση)
- Σημαντικός αριθμός κειμένων σε διάφορα ιστολόγια κοινωνικοπολιτικού ενδιαφέροντος καθώς και στο προσωπικό μου ιστολόγιο (βλ. κατωτέρω).

Βιβλιοκρισίες:

- Βιβλιοκρισία: W. Löhneysen, *Heimat unter Himmel. Berg Athos*, Heidelberg 1991, στο: *Orthodoxes Forum* 8 (1994) 121-124.

- Βιβλιοκρισία: Α. Παπαθανασίου, Οι “Νόμοι των Ομηριτών”. Ιεραποστολική προσέγγιση και ιστορική-νομική συμβολή, Αθήνα-Κομοτηνή 1994, στο *Orthodoxes Forum* 10 (1996) 126-128.
- Βιβλιοκρισία: Th. Nikolaou, Askese, Mönchtum und Mystik in der Orthodoxen Kirche, St. Ottilien 1996, στη *Σύναξη* 69 (1999) 123 - 124.
- Βιβλιοκρισία: Π. Νέλλα, Η περί δικαιοσύνης διδασκαλία Νικολάου του Καβάσιλα, Αθήνα 1998, στο *Ανάπλαση* 382 (1999) 147 - 148.
- Παρουσίαση του βιβλίου: W. Furtwängler, Μουσική και Λόγος, (ελλ. μτφρ. Β. Τομανά) Αθήνα 1998, στο *Τνδικτος* 11 (1999) 257 - 266.
- Βιβλιοκρισία: R. Acar, Talking about God and Talking about Creation. Avicenna's and Thomas Aquinas' Positions, Leiden / Boston 2005.

Μετάφραση:

- Μετάφραση από τη γερμανική του άρθρου: Th. Nikolaou, Der Hellenismus in seiner Bedeutung für das Christentum und den Europa-Gedanken, στο συλλογικό τόμο: Ι. Μονή Κουτλουμουσίου (εκδ.), Ορθοδοξία και Ελληνισμός. Πορεία στην τρίτη χιλιετία, Καρναί 1996, 153-163.
- Μετάφραση από τα Γερμανικά της μονογραφίας του R. Paret, “Islam und das griechisches Bildungsgut”, *Journal of Oriental and African Studies* 16 (2007).

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1991-2002: Δικηγόρος Πατρών (με διαλείμματα λόγω εκπαιδευτικών αδειών)

1993: Επιστημονικός βοηθός Ινστιτούτου Ορθόδοξου Θεολογίας Πανεπιστημίου Μονάχου.

1995-1996: **Επιστημονικός συνεργάτης** (Wissenschaftliche Hilfskraft) του Ορθόδοξου Τμήματος της Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου του Μονάχου. (Επικουρία διδακτικού και ερευνητικού έργου, υπεύθυνος βιβλιοθήκης).

2002-2009: Καθηγητής Θρησκευτικών στη δευτεροβάθμια Εκπαίδευση (Διορισμός κατόπιν επιτυχούς συμμετοχής στις εξετάσεις του ΑΣΕΠ).

2005-2008: Απόσπαση στο ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Πατρών, στο πλαίσιο της οποίας προσέφερε διδακτικό έργο και υποστήριξη διδακτικού έργου.

2010-2018: **Επίκουρος Καθηγητής Δογματικής της Ορθόδοξης Εκκλησίας** ΑΕΑ Ιωαννίνων (Εκλογή: 2/7/2008· Διορισμός: 15/2/2010, Μονιμοποίηση: 17/12/2013).

2018-σήμερα: **Αναπληρωτής Καθηγητής** ΑΕΑ Ιωαννίνων.

2022 (Εαρινό Εξάμηνο - εξ αποστάσεως διδασκαλία): **Εντεταλμένος Καθηγητής (Lehrbeauftragter Professor)** του Πανεπιστημίου του Μονάχου.

2018-σήμερα: **Μόνιμος συνεργάτης της εκπομπής «Δόγμα και ζωή»**, που επιμελείται η Σμ. Καράγιωργα, στον Ραδιοφωνικό Σταθμό της Εκκλησίας της Ελλάδος και θέμα την δογματική ανάλυση του Συμβόλου της Πίστεως.

2010-σήμερα: **Εκπομπές θεολογικού και ιστορικού περιεχομένου** στον τηλεοπτικό Σταθμό «Λύχνος» της Ιεράς Μητροπόλεως Πατρών.

2013-2019: **Συνεντεύξεις** θεολογικού, ιστορικού και πολιτισμικού ενδιαφέροντος για την ιστοσελίδα Πεμπτουσία

2018: Συνέντευξη για την ιστορία και τη θεολογία της Αρμενικής Εκκλησίας στην εκπομπή «Χαρά Θεού» (επιμ. Ι. Μελισσίδης) του τηλεοπτικού Σταθμού ΕΤ 3.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Ανωτάτη Εκκλησιαστική Ακαδημία Ιωαννίνων 2010 - 2022:

Διδάσκει τα κάτωθι μαθήματα: *Εισαγωγή στη Δογματική Θεολογία, Δογματική Ι και ΙΙ, Ιστορία Ορθόδοξου Θεολογίας (Εισαγωγή στην Ορθόδοξη Θεολογία μετά την αλλαγή του προγράμματος Σπουδών), Ηθική, Σύγχρονα Ηθικά προβλήματα, Ιστορία Δυτικής*

Θεολογίας (Ιστορία δυτικού χριστιανικού κόσμου μετά την αλλαγή του προγράμματος), Διαχριστιανικοί και Διαθρησκευτικοί Διάλογοι.

Κατά καιρούς δίδαξε κατ' ανάθεσιν: Χριστιανική Φιλοσοφία, Ηθική και Βιοηθική, Ιστορία Δυτικής Θεολογίας, Χριστιανική Φιλοσοφία, Αρχαία Φιλοσοφία.

Ανωτάτη Εκκλησιαστική Ακαδημία Αθηνών 2022 –

Πρωτοβάθμιος Καθηγητής Δογματικής της Ορθόδοξης Εκκλησίας

Πανεπιστήμιο Αγίας Πετρούπολης (Ρωσία) 2011:

Διάλεξη ως προσκεκλημένος Καθηγητής στη Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου της Αγίας Πετρούπολης (Τμήμα βυζαντινής και νεοελληνικής φιλολογίας).

Πανεπιστήμιο Μονάχου 2013-2014:

- Ως **προσκεκλημένος Καθηγητής** στο Πανεπιστήμιο του Μονάχου (Ορθόδοξο Τμήμα Θεολογικής Σχολής) έδωσα δύο Διαλέξεις και μία Παράδοση με τίτλο „Dogmengeschichtliche Entfaltung der Glaubensformulierungen und kirchliche Gebetspraxis am Beispiel der christologischen Auseinandersetzungen im 5. und 6. Jh.“

2020:

- Ως **εντεταλμένος Καθηγητής (Lehrbeauftragter Professor)** για το Εαρινό Εξάμηνο 2020 οργάνωσα και προσέφερα στο πλαίσιο του μαθήματος της Δογματικής μια σειρά Παραδόσεων με τίτλο: „**Christologie im russischen theologischen Denken mit Schwerpunkt auf Vl. Soloviev, Sergei Bulgakov und Georges Florovsky**“

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΠΕΡΙΟΔΙΚΩΝ

- Μέλος του Editorial Board της Θεολογικής Επετηρίδας (*Academic Periodical Forum Theologicum Sardicense*) της Ορθόδοξης Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου «Άγιος Κλήμης Αχρίδος» της Σόφιας.
- Μέλος της ομάδας κριτών (reviewer) της επιστημονικής Επετηρίδας *Vox Patrum* του Πανεπιστημίου του Λούμπλιν.
- Ελληνική Ιστορική Εταιρεία (Θεσσαλονίκη)
- Εταιρεία Μελέτης Ελληνικού Διαφωτισμού (Αθήνα)
- British Society for the Promotion of Byzantine Studies
- International Association of Orthodox Dogmatic Theologians (IAODT: Διεθνής Ένωση Ορθόδοξων Δογματικών Θεολόγων), Arad Ρουμανίας

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ (ΣΥΝΕΔΡΙΑ, ΗΜΕΡΙΔΕΣ, ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ, ΟΜΙΛΙΕΣ):

1990: Συμμετοχή (άνευ εισηγήσεως) από 27 έως 31 Μαΐου στο βυζαντινολογικό Συμπόσιο «Το Δεσποτάτο της Ηπείρου» στην Άρτα.

1993: Συμμετοχή από 24 έως 26 Μαΐου στο συνέδριο της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Γερμανίας υπό την αιγίδα της Βαυαρικής Ακαδημίας Πολιτικής Επιμορφώσεως (Bayerische Akademie für politische Bildung) στο Tutzing του Μονάχου με θέμα: “Viele Gaben - Ein Geist. Die Orthodoxe Kirche in Deutschland”.

Συμμετοχή από 11 έως 15 Οκτωβρίου στο 34^ο Διεθνές Συνέδριο με θέμα: “Byzanz und seine Nachbarn”, που οργάνωσε η Südosteuropa - Gesellschaft σε συνεργασία με την Βαυαρική Ακαδημία πολιτικής επιμορφώσεως στο Tutzing του Μονάχου.

- 2002-σήμερα** Έκτακτο μέλος της Ελληνικής Ιστορικής Εταιρείας (Τομέας Βυζαντινής Ιστορίας).
- 2003:** Συμμετοχή στο ΚΔ΄ Πανελλήνιο Ιστορικό Συνέδριο της Ελληνικής Ιστορικής Εταιρείας, που διεξήχθη από 30ης Μαΐου - 1ης Ιουνίου τρέχοντος έτους στη Θεσσαλονίκη, με θέμα εισηγήσεως: **«Με αφορμή ένα κριτικό σχόλιο του C. Mango στην Εξαήμερο του Μ. Βασιλείου: Ο ρόλος της επιστήμης και της παιδείας στην Ύστερη Αρχαιότητα».**
- 2008:** 6/5: Simposio Internazionale al Istituto Pontificio Orientale. Amalfi tra Orienta ed Occidente. Ρώμη. Θέμα εισηγήσεως: «Sant' Andrea e l'apostolicita della Chiesa di Constantinopoli nella Theologia graeca Orthodoxa: Il caso di Eugenio Boulgaris».
- 24/5: Συνέδριο για τον Νεόφυτο Κausοκαλυβίτη. Πύργος Ηλείας. Θέμα εισηγήσεως: «Η περί ιερών Εικόνων διδασκαλία του Νεοφύτου Κausοκαλυβίτη και οι πηγές της».
- 5/7 Τρίτο Διεθνές Συνέδριο ανατολικών και Αφρικανικών Σπουδών με θέμα: «Η Πελοπόννησος κατά την Τουρκοκρατία και τη Βενετοκρατία, 1460-1821». Γαστούνη Ηλείας. Θέμα εισηγήσεως: «Νεόφυτος Κausοκαλυβίτης ο Πελοποννήσιος και οι επ' ονόματι Μακαρίου του αιγυπτίου φερόμενες 50 Πνευματικές Ομιλίες».
- 18/9: 11th International Colloquium on Gregory of Nyssa. "The Trinitarian Theology of Gregory of Nyssa in the *Opera Minora*". Θέμα εισηγήσεως: **«Die Vermittlung des Sohnes im ewigen Ausgang des**

Heiligen Geistes aus dem Vater nach *Ad Ablabium* Gregors von Nyssa (GNO III/I 55, 21-24 – 56, 1-10)».

19/6: Ημερίδα της Σχολής Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών του Παν/μίου Πατρών. Θέμα εισηγήσεως: **«Οι απόψεις του Γεώργιου Τραπεζούντιου για το Ισλάμ: Επισκόπηση της σύγχρονης έρευνας».**

2010: Σεπτέμβριος: Twelfth International Colloquium on Gregory of Nyssa: The third book of the Contra Eunomium (CE III), Leuven Βελγίου. Θέμα εισηγήσεως: **«Die stoische Gattung des πρόσ τί πως ἔχον in CE III 1,131-134 (GNO II 48,1-24) des Gregors von Nyssa».**

Σεπτέμβριος: Δ΄ Συνέδριο της Ευρωπαϊκής Εταιρείας Νεοελληνικών Σπουδών, 9-12 Σεπτ. 2010 Γρανάδα Ισπανίας. θέμα εισηγήσεως: **«Χριστιανισμός και Ισλάμ στο δύνον Βυζάντιο: Κριτική παρουσίαση της θέσης του M. Balivet».**

2011: Οκτώβριος: Επιστημονικό Συνέδριο: Εκατονταετηρίς Σχολής Βελλάς, 6-9 Οκτωβρίου, Ιωάννινα. Θέμα εισηγήσεως: «Αβέρκιος Παπαδόπουλος. Απόπειρα κριτικής προσέγγισης μιας πρωτοπόρου μορφής των εκκλησιαστικών μας γραμμάτων».

Νοέμβριος: Παρουσίαση στην Πάτρα του νέου Περιοδικού της Εταιρείας μελέτης Νεοελληνικού πολιτισμού: *Νέος Ερμής ο Λόγιος*.

Μάρτιος: Παρουσίαση στην Πάτρα του βιβλίου του Γ. Καραμπελιά: Η ανολοκλήρωτη επανάσταση του Ρήγα Βελεστινλή.

Αύγουστος: International Congress of Byzantine Studies, 22-27, Σόφια / Βουλγαρία. Θέμα εισηγήσεως: «**The Dimitrios Chrysoloras' Project**».

Σεπτέμβριος: Διάλεξη ως επισκέπτης Καθηγητής στη Σχολή Νεοελληνικών και βυζαντινών Σπουδών του Παν/μίου της Αγίας Πετρούπολης (Ρωσία). Θέμα εισηγήσεως: «Ο Γεώργιος Τραπεζούντιος και το Ισλάμ. Σύγχρονες ερμηνευτικές προσεγγίσεις».

2012: Μάρτιος: Διεθνές Συνέδριο για τον Άγιο Γρηγόριο τον Παλαμά (Thessaloniki: International Conference on St Gregory Palamas), Θεσσαλονίκη, 7-15 Μαρτίου 2012. Θέμα εισηγήσεως: «**Patristic Evidences Concerning the Procession of The Holy Spirit in Gregory's Palamas Work**».

Δεκέμβριος: Διάλεξη στην αίθουσα τελετών της ΑΕΑ Βελλάς / Ιωαννίνων με θέμα: «**Σχολή Βελλάς και ιστορικές προκλήσεις: Τότε και σήμερα**».

2013: Ιανουάριος. Διάλεξη στη Σχολή Γονέων του Συλλόγου Πολυτέκνων Ιωαννίνων με θέμα: «**Το μυστήριο του Γάμου από την άποψη της ορθόδοξης δογματικής θεολογίας**».

Φεβρουάριος: Παρουσίαση με σχετική εισήγηση του Βιβλίου του Γ. Καραμπελιά, *Η αποστασία των διανοουμένων*, στην Πάτρα.

Μάρτιος: Ημίωρη συνέντευξη στον δημοσιογράφο Γ. Γκόντζο του Δημοτικού ραδιοφώνου Ιωαννίνων με θέμα την Επανάσταση του 1821.

Μάρτιος: 1^ο διεθνές Συνέδριο Ηπειρωτικών Σπουδών, με θέμα:

Ιωάννινα 1430-1913: Ιστορία-Λογιοσύνη, Ιωάννινα (Εταιρεία Ηπειρωτικών Μελετών). Θέμα εισήγησης: **«Ο Ευγένιος Βούλγαρης και η διδασκαλία της δογματικής θεολογίας στα Ιωάννινα κατά το πρώτο μισό του 18^{ου} αιώνα».**

Απρίλιος: Εισήγηση με θέμα: **«Οθωμανία και σύγχρονη Τουρκία»** στην εκδήλωση: Σουλεϊμάν ο Μεγαλοπρεπής και άλλες ιστορίες ψεύδους και προπαγάνδας, που οργάνωσε η κίνηση Πολιτών «Ευτοπία» στα Ιωάννινα.

Απρίλιος: Συμμετοχή στην Παρουσίαση του βιβλίου μου: «Εισαγωγή στην Ιστορία της δυτική Θεολογίας» με κεντρικό εισηγητή τον Σεβ. Μητρ. Ναυπάκτου κ. Ιερόθεο και τον ιατρό Κ. Ντίνο.

Μάιος: Προγραμματισμός συμμετοχής με εισήγηση στο Incontro degli Studiosi dell' antichità Cristiana, Roma (Istituto Augustinianum). Θέμα εισηγήσεως: **“Fides nicaena and the Council of Chalcedon according to Codex Encyclius”** (Για λόγους προσωπικούς δεν μετέβην στην Ιταλία).

Μάιος: Επιστημονικό Συνέδριο περιοδικού *Μνημοσύνη*: «Οι Λόγιοι της Τουρκοκρατίας».. Αθήνα 24-25 Μαΐου. Θέμα εισήγησης: **«Ο Μάξιμος Γραικός και το Ισλάμ: το αντιρρητικό στίγμα ενός μάρτυρα της αληθείας».**

Ιούλιος: Διάλεξή μου ως επισκέπτης Καθηγητής στο Τμήμα Ορθοδόξου Θεολογίας του Πανεπιστημίου του Μονάχου. Θέμα διαλέξεως: **«Georgios von Trapezunt und Islam: Ein kritischer Überblick der modernen Forschung».**

Σεπτέμβριος: Συμμετοχή μου με εισήγηση στη συνάντηση των μελών

της International Association of Orthodox Dogmatic Theologians (IAODT: Διεθνής Ένωση Ορθόδοξων Δογματικών Θεολόγων) στη Σόφια. Θέμα εισηγήσεως: «**Orthodox Dogma and terminological Pluralism**».

2014: **Απρίλιος:** Διάλεξή μου ως προσκεκλημένος Καθηγητής στο Τμήμα Ορθοδόξου Θεολογίας του Πανεπιστημίου του Μονάχου με θέμα εισήγησης: «**Christologische Streitigkeiten zwischen Chalkedon (453) und Konstantinopel II (553)**».

Απρίλιος: Συμμετοχή με εισήγηση στην Ημερίδα του Τμήματος Ορθοδόξου Θεολογίας του Πανεπιστημίου του Μονάχου με θέμα: Lex Credendi, lex orandi, lex celebrandi. Θέμα εισηγήσεως: «**Die wechselseitige Wirkung zwischen Lex orandi und Lex credendi: Das Zeugnis der Dogmen- und Liturgiegeschichte**».

Μάιος: Παρουσίαση του βιβλίου του Δ. Αποστολίδη, *Κωνσταντίνος ο Μέγας*, Καβάλα 2010, στο βιβλιοπωλείο ΠΟΛΥΕΔΡΟ της Πάτρας.

Σεπτέμβριος: Συμμετοχή με εισήγηση στο XIII International Colloquium on Gregory of Nyssa, που πραγματοποιήθηκε στη Ρώμη, στο ποντιφικικό Πανεπιστήμιο του Τιμίου Σταυρού (Pontificia Universita della Santa Croce). Θέμα εισηγήσεως: «**The divine Names and their Use in Gregory of Nyssas's in Canticum Canticorum**».

Οκτώβριος: Συμμετοχή με εισήγηση στο 5^ο Διεθνές Συνέδριο της Ευρωπαϊκής Εταιρείας Νεοελληνικών Σπουδών, που πραγματοποιήθηκε στη Θεσσαλονίκη. Θέμα εισηγήσεως:

«Έλληνες και πανσλαβισμός με βάση την αρθρογραφία του Κ. Λεόντιεφ».

Οκτώβριος: Συμμετοχή με εισήγηση στην εκδήλωση: «Η Μ. Ανατολή σε κλοιό θανάτου: Τα ανοιχτά μέτωπα, οι διωγμοί κατά των Χριστιανών και άλλων θρησκευτικών μειονοτήτων», που πραγματοποιήθηκε στο Επιμελητήριο Αχαΐας στην Πάτρα. Θέμα εισηγήσεως: **«Χριστιανισμός και Ισλάμ: ο θρησκευτολογικός χάρτης της Μέσης Ανατολής».**

Νεοέμβριος: Συμμετοχή με εισήγησή μου στο Γ΄ Συνέδριο: Η συμβολή της Ορθόδοξης Εκκλησίας στον αγώνα του 1821, που πραγματοποιήθηκε στην Ι. Μονή Πεντέλης. Θέμα εισηγήσεως: **«Θεολογικός προβληματισμός και ιστορικοφιλογολογική κριτική στην τουρκοκρατούμενη Ελλάδα του β΄ μισού του 18^{ου} αιώνα. Η περίπτωση των διδασκάλων του γένους Νεοφύτου Κανσοκαλυβίτου και Δωροθέου Βουλησμά».**

Δεκέμβριος: Παρουσίαση του βιβλίου μου «Ορθόδοξη Θεολογία και τουρκοκρατούμενος Ελληνισμός» στην στοά Αργύρη στην Πάτρα με ομιλητές τον Σεβ. Μητροπολίτη Πατρών κ. Χρυσόστομο και τον διευθυντή ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών Χ. Καρανάσιο.

2015:

Μάρτιος: Εισήγηση στην παρουσίαση του βιβλίου «Αποστολή και ιεραποστολή στη Μ. Ανατολή του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ναυπάκτου κ. Ιεροθέου, που διοργανώθηκε στο Πνευματικό Κέντρο της Ι. Μητροπόλεως Ναυπάκτου.

Απρίλιος: Συμμετοχή στην εκδήλωση του πνευματικού κέντρου του Δήμου Ιωαννιτών και του Συνδέσμου ελληνοσερβικής φιλίας,

που διοργανώθηκε στα Ιωάννινα. Θέμα εισήγησης: **«Από την Σιμωνίδα στην Αλεξάνδρα. Ελλάδα-Σερβία: Βίοι παράλληλοι».**

Μάιος: Εκδήλωση για τη Γενοκτονία Ποντίων, που διοργανώθηκε στο Καμπέριο των Ιωαννίνων από τοπικούς φορείς. Θέμα εισήγησης: **«Οι γενοκτονίες των Χριστιανών της Ανατολίας: Σχόλιο με αφορμή το βιβλίο του Φουάτ Ντουντάρ, *Ο Κωδικός της σύγχρονης Τουρκίας*».**

Ιούνιος: Εισήγηση στο Διεθνές Συνέδριο για τον Άγιο Γρηγόριο τον Παλαμά (Scientific Symposium “Saint Gregory Palamas: International Studies on his Theological and Philosophical Works”), Ιερά Μητρόπολις Βεροίας, Ναούσης και Καμπανίας, ΚΑ΄ Παύλεια Ιούνιος 2015. Θέμα εισηγήσεως: **«The two kinds of “seeing God” according to the *Anterretical logoi against Akindynos* of St. Gregory Palamas and their theological consequences».**

Σεπτέμβριος: Συμμετοχή στο 3ο Συνέδριο των Νεοελληνιστών των Βαλκανικών χωρών: Ο Ελληνισμός ως οικονομικός και πολιτισμικός παράγοντας στα Βαλκάνια (1453-2015): Γλώσσα, λογοτεχνία, τέχνη, κοινωνία, Βουκουρέστι 16-17 Οκτωβρίου 2015. Θέμα εισηγήσεως: **«Βυζάντιο, Ελληνισμός και βουλγαρική εθνική κίνηση στην ιστοριοσοφική σκέψη του Κωνσταντίν Λεόντιεφ: Νεωτερική εθνική αρχή εναντίον ορθόδοξης οικουμενικότητας».**

Οκτώβριος: Συμμετοχή στο Επιστημονικό Συνέδριο «Θεολογία και Ποιμαντική», που διοργανώθηκε από την Ιερά Μητρόπολη Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου στις 3 Οκτωβρίου 2015. Θέμα εισηγήσεως: **«Σύγχρονα θεολογικά ρεύματα. Ιστορική και θεολογική προσέγγιση».**

Νοέμβριος: Παρουσίαση των βιβλίων μου στο Πνευματικό κέντρο του δήμου Ιωαννιτών, Αίθουσα «Δ. Χατζής» με ομιλητές τους Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Ναυπάκτου κ. Ιερόθεο, τον Καθηγητή του Πανεπιστημίου των Ιωαννίνων Αλ. Αλεξάκη και τον υποφαινόμενο.

2016:

α) Ιανουάριος: Ομιλία στην αίθουσα «Ι. Μακρυγιάννης» της Άρτας με θέμα: **«Ισλαμική τζιχάντ: δομικό χαρακτηριστικό ή αστοχία υλικού;»**.

β) Ιανουάριος: Ομιλία με θέμα **«Ο ρόλος των μυστικών εταιρειών στη νεότερη ιστορία: Ο ρόλος των Νεοτούρκων»** στην αίθουσα του Πνευματικού Κέντρου της Ιεράς Μητροπόλεως Φιλίππων, Νεαπόλεως και Θάσου, στην Καβάλα στο πλαίσιο των τακτικών ομιλιών που διοργανώνει η Ιερά Μητρόπολη.

Μάρτιος: α) Συμμετοχή στο Σεμινάριο επιμόρφωσης κληρικών της Ιεράς Μητροπόλεως Ιωαννίνων με θέμα εισηγήσεως: **«Η δογματική διδασκαλία της Στ΄ Οικουμενικής Συνόδου και σωτηριολογική σπουδαιότητά της»**.

β) Ομιλία στο ενοριακό κέντρο του Ι. Ναού Αγίου Δημητρίου της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών με θέμα: **«Η γένεση της σύγχρονης Τουρκίας: Στοχασμοί και εκτιμήσεις»**.

Απρίλιος: Εισήγηση στο Β΄ Πανεπειρωτικό Συνέδριο: Η πνευματική κίνηση στα Ιωάννινα τον 18^ο αιώνα και η παρουσία του Ευγενίου Βούλγαρη, που διοργάνωσε η Εταιρεία Ηπειρωτικών Μελετών στα Ιωάννινα (8-9 Απριλίου 2016). Θέμα εισηγήσεως:

«Η πρόσληψη του Θεολογικού του Ευγενίου Βούλγαρη στην νεότερη ελληνική θεολογία».

Μάιος: Εισήγηση στο Διεθνές Πατρολογικό Συνέδριο: Οι Πατέρες της Εκκλησίας και η πολεμική τους εναντίον των αιρετικών (International Patristic Conference: Fathers of the Church in the Polemics against Heresies), που διοργανώθηκε από το Ρωμαιοκαθολικό Πανεπιστήμιο του Λούμπλιν της Πολωνίας. Θέμα εισηγήσεως: **«The Theory of “Epinoia” in Basil of Caesarea and Eunomios of Cysicos: Philosophical and Theological Background».**

Σεπτέμβριος: Πρόσκληση συμμετοχής με εισήγηση σχετικά με το Πρωτείο στην Ορθόδοξη Εκκλησία στο συνέδριο που διοργάνωσε η International Association of Orthodox Dogmatic Theologians (IAODT) στην Ι. Μονή Καραίμαν στο Μπουστένι Ρουμανίας. (Για λόγους ανεξαρτήτους της θελήσεώς μου δεν κατέστη δυνατή η μετάβασή μου στη Ρουμανία, η εισήγησή μου συμπεριελήφθη στο πρόγραμμα).

2017:

Μάιος: Συμμετοχή με εισήγηση στο 38^ο Πανελλήνιο Ιστορικό Συνέδριο της Ελληνικής Ιστορικής Εταιρείας στη Θεσσαλονίκη. Θέμα: **«Ελληνικός εθνισμός και ορθόδοξη οικουμενικότητα: Η “αιρετική” άποψη του Κωνσταντίν Λεόντιεφ».**

Οκτώβριος: Συμμετοχή με εισήγηση στο Διεθνές Επιστημονικό Συμπόσιο προς τιμήν του ομοτίμου καθηγητή Γ. Βελένη στη Θεσσαλονίκη. Θέμα εισηγήσεως: **«Ανέκδοτος λόγος Δημητρίου Χρυσολωρά στο θαύμα της Παναγίας της “έν τοῖς Ὁδηγοῖς”: Πρόδρομη ανακοίνωση».**

- 2018:** Μάιος: Συμμετοχή στο Πανελλήνιο Συνέδριο Βιοηθικής, που διοργανώθηκε στον Πύργο Ηλείας από την Ιερά Μητρόπολη Ηλείας και τη ΔΔΕ Νομού Ηλείας. Θέμα εισηγήσεως: **«Υποφέρω άρα υπάρχω». Το πρόβλημα του ανθρώπινου πόνου στον Arthur Schopenhauer και τον άγιο Μάξιμο τον Ομολογητή».**
- Οκτώβριος: Συμμετοχή στο 4^ο Θεολογικό Συνέδριο της Ι. Μητροπόλεως Ναυπάκτου με θέμα εισηγήσεως **«Η Φιλοκαλία των αγίων Νικοδήμου Αγιορείτου και Μακαρίου πρώην Κορίνθου και η σημασία της για την εκκλησιαστική Παράδοση».**
- 2019:** Ομιλία με θέμα **«Τρεις Ιεράρχες: Πρόδρομοι του νεωτερικού κράτους πρόνοιας ή Προφήτες της Βασιλείας;»** στην Εκδήλωση του Παραρτήματος της Πανελληνίου Ενώσεως Θεολόγων, Πύργος Ιανουάριος 2019
- 2020:** Οκτώβριος: Συμμετοχή στο 6ο Θεολογικό Συνέδριο της Ι. Μ. Ναυπάκτου με θέμα εισηγήσεως: **«Διονύσιος Αρεοπαγίτης και Γρηγόριος Παλαμάς – Παλαμάς και Αρεοπαγιτικά».**
- 2021:** Ιούνιος: Συμμετοχή στην Ημερίδα του Πανεπιστημίου του Μονάχου „200 Jahre griechischer Staat und die Rolle der Orthodoxen Kirche im neuen Hellas“, Online-Tagung am Fr. 18. und Sa. 19. Juni 2021, με θέμα εισηγήσεως: **„Theologische Reflexion und historische-philologische Kritik in Griechenland des 18. Jahrhunderts: Der Fall von Neophytos Kavsokalyvitis und Dorotheos Voulismas“**
- 2021:** Νοέμβριος: Συμμετοχή με εισήγηση στο Διεθνές Συνέδριο που διοργάνωσε η Θεολογική Σχολή του ΕΚΠΑ για την επέτειο της

εθνικής παλιγγενεσίας «Ὑμεῖς γὰρ ἐπ’ ἐλευθερίᾳ ἐκλήθητε» (Γαλ. 5, 13). Θέμα εισηγήσεως: **«Δυτικοευρωπαϊκή μουσική δημιουργία και Ελληνική Επανάσταση: Η περίπτωση των L. V. Beethoven και G. Rossini»».**

2021

Δεκέμβριος: Συμμετοχή στο Επιστημονικό Συνέδριο «Ο Εθνικός Αγώνας του 1821», που διοργάνωσε ο Δήμος Ήλιδος για την εθνική μας παλιγγενεσία.